

Turkestan - pozri *kamenná baba/kamenná matka; Kerkés/Semrug/Semurg/Samran/Samruk*

turkické umenie - pozri *Turkestan*

turmalín - rôznofarebný nerast, borokremičitan hliníku, železa, horčíku, vápniku a alkálií; pozri *drahokam*

Täubl: chemickým zložením zložitý kremičitan; kryštalizuje v sústave klencovej; tvrdosť 7,5, hustota 3,1; farba podľa odrôd, skelný lesk, dojlomný; pre turmalín je charakteristický *pleochroizmus*; odrody *rubelit, verdelit, indigolit, dravit, achroit, skoryl*; náleziská: Ural, Brazília, Srí Lanka, Severná Amerika, Afrika, Madagaskar, v Čechách okolie Písku

turnaj - Malá čsl. encyklopédia: stredoveká bojová hra, vyššia forma individuálneho výcviku ťažkoodencov (*rytíerov*) na boj; turnaje vznikli vo Francúzsku 12.st.; až do 15.st. neexistovali pevné pravidlá a priebeh sa riadil miestnymi zvyklosťami (takmer pravidlom boli neupravené ostré zbrane a tým aj značné straty na životoch); *Majster amsterdamského kabinetu* na rytine „Krönleinstechen“ zobrazuje športový turnaj s použitím kopíj vybavených korunkou (preto názov turnaja), ktorá má ťažkým zraneniam zabrániť, kým prejdú k súbojom naostro; od 15.st. priebeh viazaný pevnými pravidlami, rozšíril sa počet turnajových disciplín (najmä určených iba na efekt); k tomu slúžila nielen okázalá heraldická a symbolická výzdoba (pozri *heraldika*) ale aj špeciálne upravené zbrane ap.; turnaje zanikli v priebehu 17.st.; najznámejším bol mlatový turnaj (boj s kyjakmi z tvrdého dreva alebo tupými špeciálnymi turnajovými mečmi); tzv. turnaj cez ohradu (výjazdy protivníkov proti sebe pozdĺž drevenej alebo látkovej bariéry, ktorú mali po ľavej strane); turnaj vo vysokom sedle (jazdec pripútaný v sedle; cieľom zlomiť čo najväčší počet drevných kopíj a nie vyhodíť jazdca zo sedla), a ď.; v 17.st. rytierske turnaje nahradil *karusel*; pozri *boj*

<http://www.facsimilefinder.com/facsimile/193/tournament-book-of-rene-d-anjou>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/3127215137/in/photostream/>

[https://de.wikipedia.org/wiki/Hausbuch_\(Schloss_Wolfegg\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Hausbuch_(Schloss_Wolfegg))

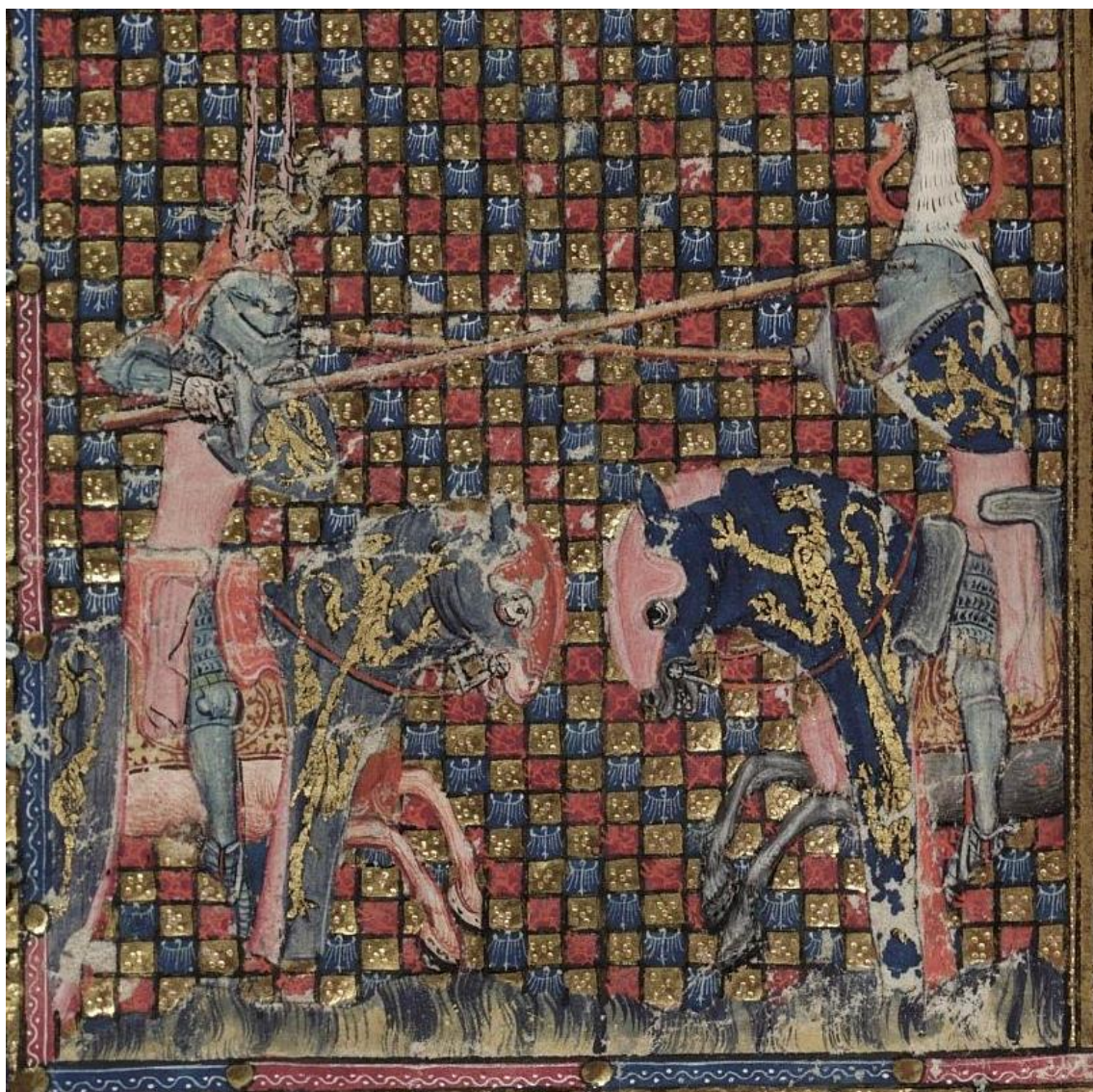
Majster amsterdamského kabinetu: Krönleinstechen – Príprava na rytiersky športový turnaj
(kresba z knihy Hausbuch von Schloss Wolfegg, 1480)

Majster amsterdamského kabinetu: Turnaj – ostrý súboj (kresba z knihy Hausbuch von Schloss Wolfegg, 1480)

Jehan de Gris: Scéna turnaja (detail, Roman d'Alexandre, 1338-1344)

Jehan de Gris: Scéna turnaja (detail, Roman d'Alexandre, 1338-1344)

Jehan de Gris: Scéna turnaja (detail, Roman d'Alexandre, 1338-1344)

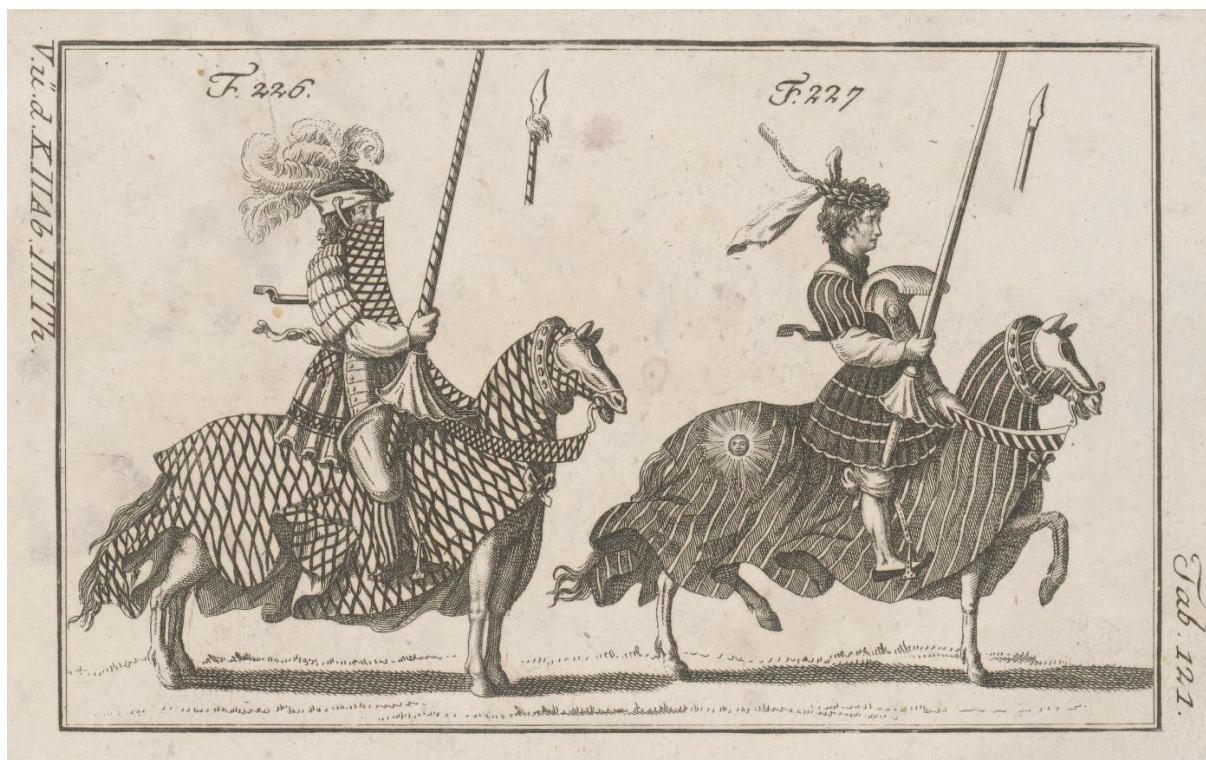
Turnaj (stredoveká iluminácia)

Turnaj (Le Livre des tournois od René z Anjou, 15.st.)

Turnaj. Február (detail augsburgského mesačného obrazu, 1531)

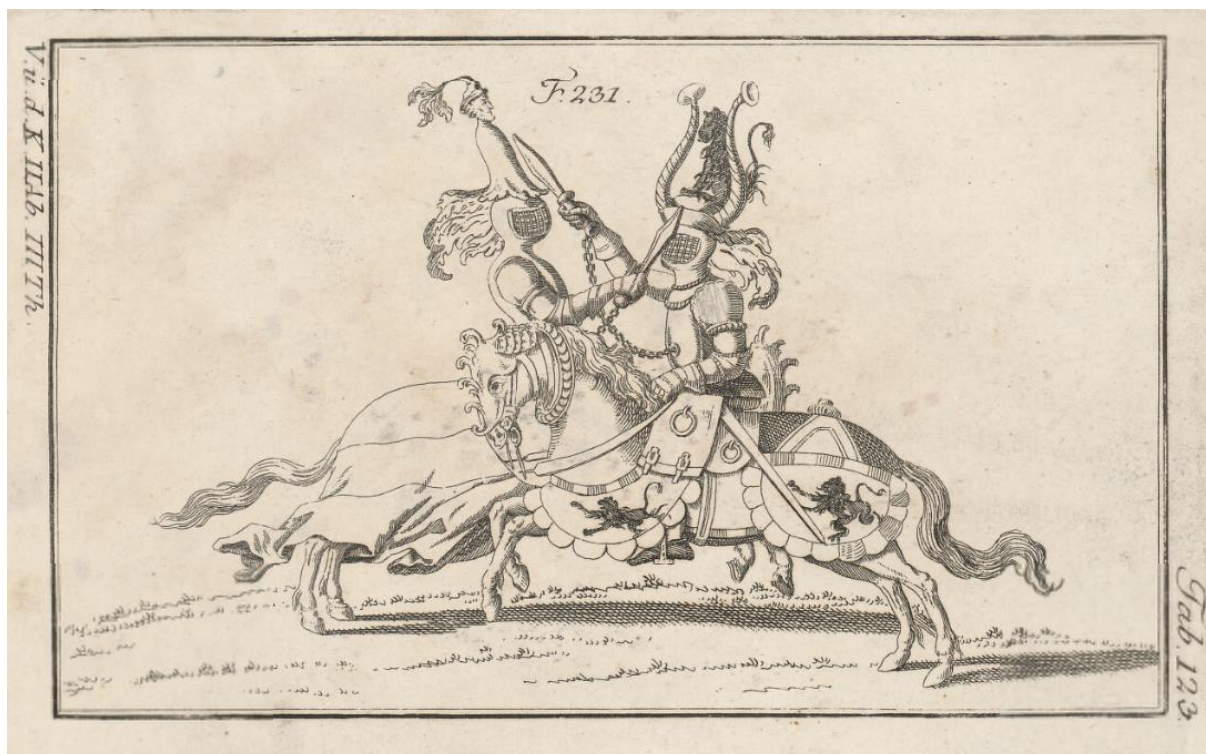
Západoeurópsky autor z 18.storočia: Dvaja turnajoví rytieri: prvý s vencom na čiapke zdobenej perami, druhý s vencom (rytina, 1700-1800)

Západoeurópsky autor z 18.storočia: Rytiersky turnaj (rytina, 1700-1800)

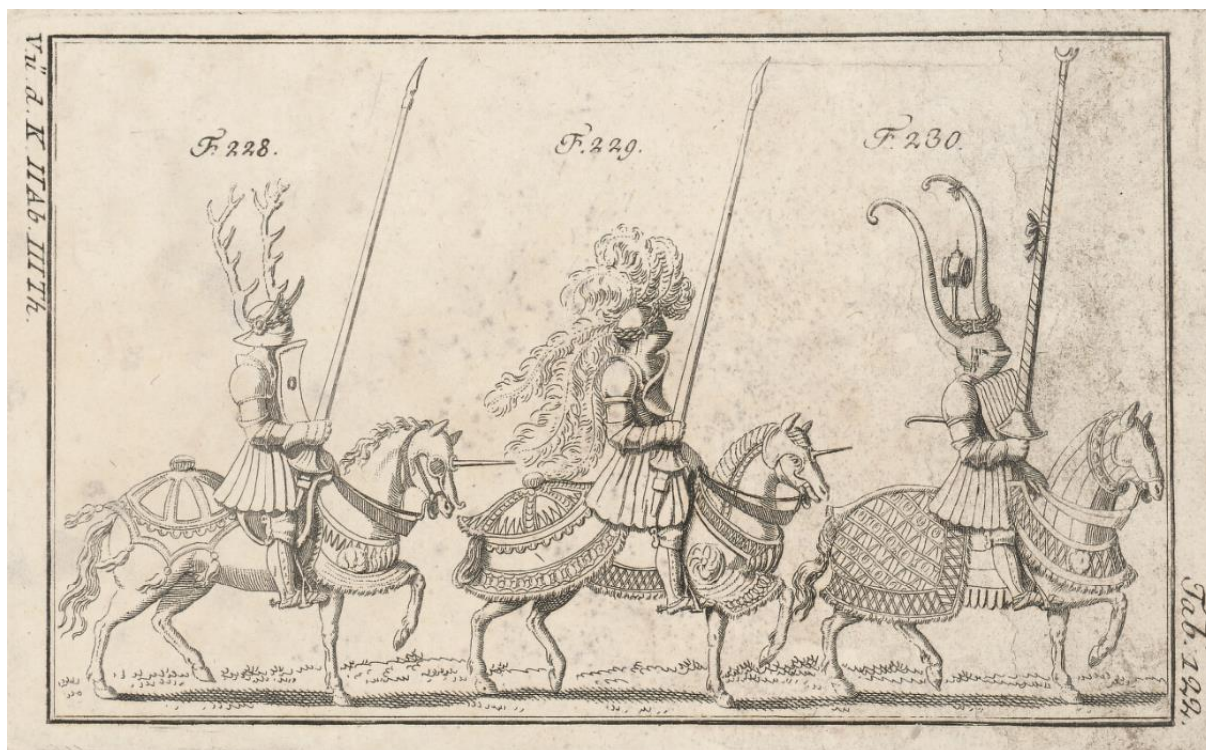
Západoeurópsky autor z 18.storočia: Turnajový jazdci zápasiaci hákom (rytina, 1700-1800)

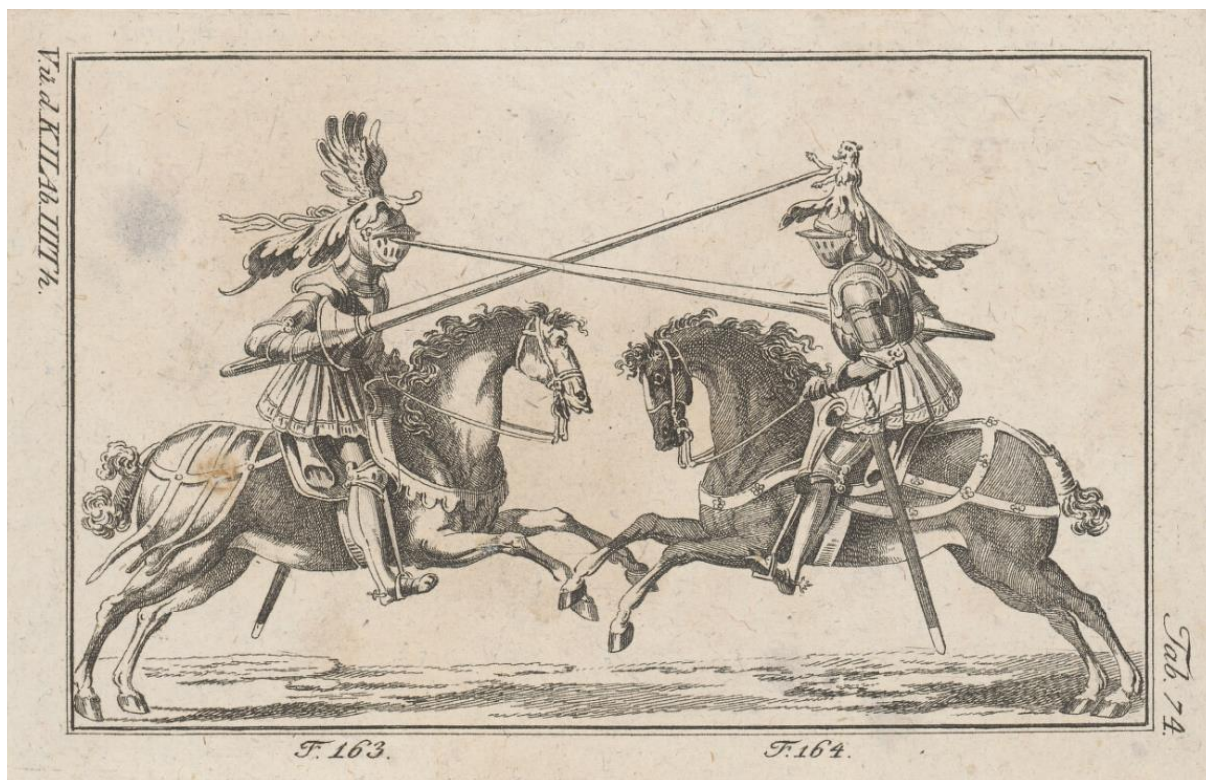
Západoeurópsky autor z 18.storočia: Turnajový zápas krátkými mečmi (rytina, 1700-1800)

Západoeurópsky autor z 18.storočia: Turnajový zápas rukami (rytina, 1700-1800)

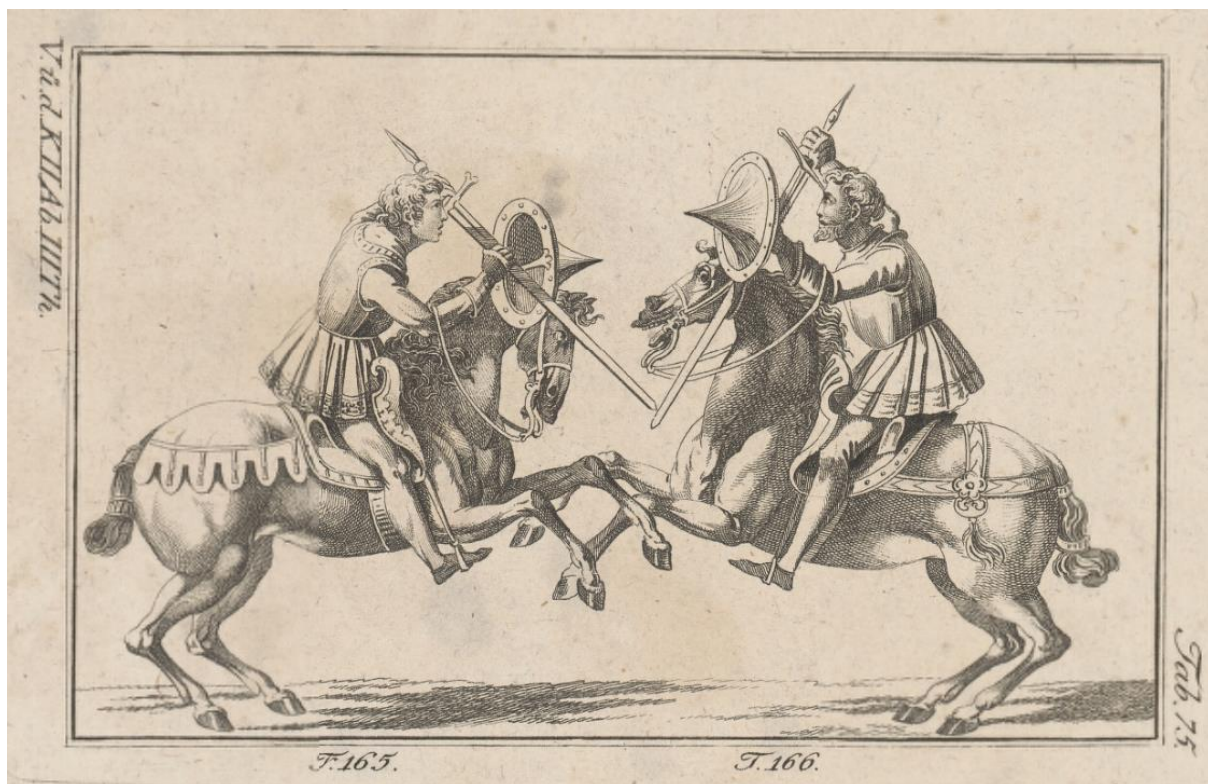
Západoeurópsky autor z 18.storočia: Traja turnajoví jazdci (rytina, 1700-1800)

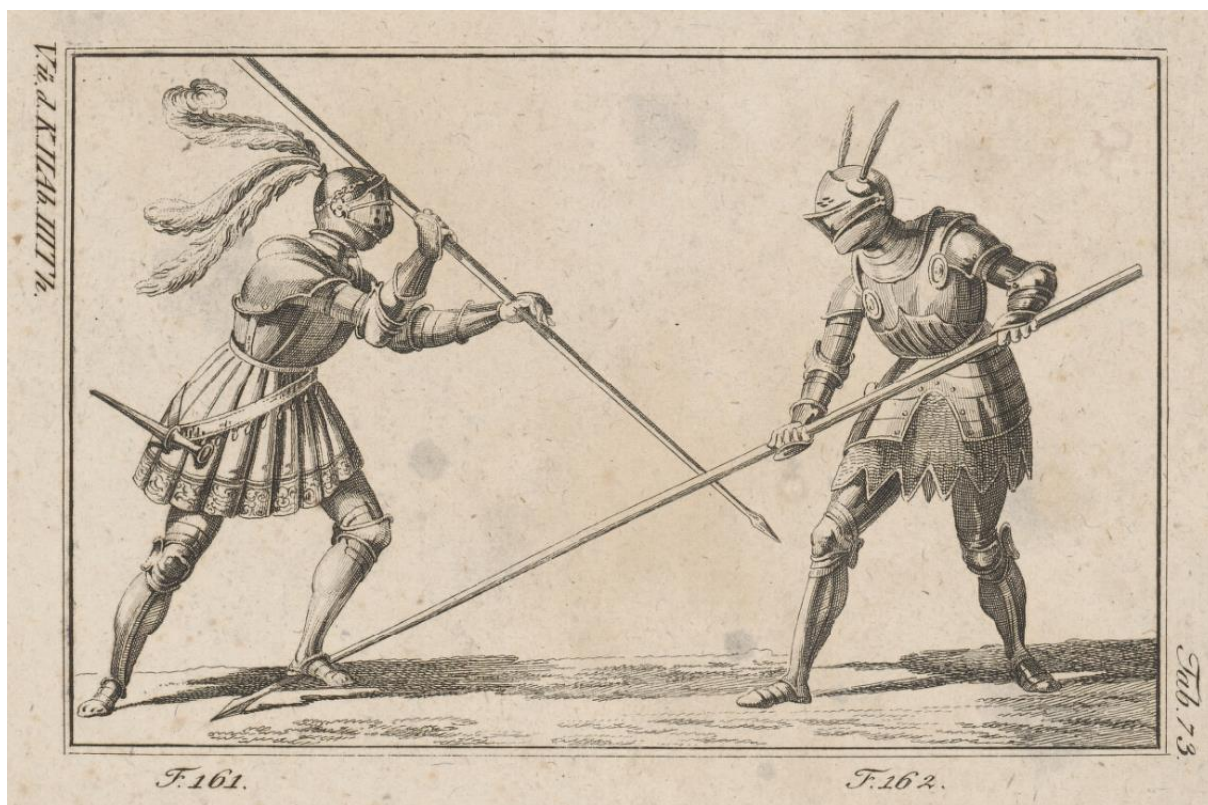
Západoeurópsky autor z 18.storočia: Súboj s drevcami na koňoch (rytina, 1700-1800)

Západoeurópsky autor z 18.storočia: Súboj s halapartňami (rytina, 1700-1800)

Západoeurópsky autor z 18.storočia: Súboj štítom a mečom na koňoch (rytina, 1700-1800)

Západoeurópsky autor z 18.storočia: Rytiersky súboj kópiami (rytina, 1700-1800)

turnajový štít - štít turnajový